

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің құрылғанына
90 жыл толуына орай және гуманитарлық ғылымдар академиясы
Алтай Сәрсенұлы Аманжоловтың 90 жылдығына арналған
«ТҮРКІ ӘЛЕМІ: ТІЛ, ТАРИХ ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТ» атты
XXVII Халықаралық «Аханов оқулары»

31 мамыр-01 маусым, 2024 ж.

Конференция материалдары жинағы

Международные Ахановские чтения – XXVII
«ТЮРКСКИЙ МИР: ЯЗЫК, ИСТОРИЯ И КУЛЬТУРА»,
посвященные 90-летию со дня основания
Казахского национального университета им. аль-Фараби
и 90-летию академика гуманитарных наук Алтая Сарсеновича Аманжолова

31 мая-01 июня 2024 г.

Сборник материалов конференции

International Akhanov Readings – 27
"TURKIC WORLD: LANGUAGE, HISTORY AND CULTURE",
dedicated to the 90th anniversary of the founding
of Al-Farabi Kazakh National University
and the 90th anniversary
of Academician of Humanities Altai Sarsenovich Amanzholov

May 31–June 01, 2024

Collection of conference materials

Алматы, 2024

3. Белунова, Н.И., Черняева А.Б. К вопросу о бессоюзном сложном предложении в современном русском языке // Международный научный журнал «Инновационная наука» №6/2016 issn 2410-6070_филологические науки.
4. Гвоздев, А.Н. Современный русский литературный язык. – изд.3-е. – М., 1968. – С. 218-226.
5. Голенковская, Е.В. Изменения в семантике и структуре сложных бессоюзных предложений в языке русской поэзии с 10 - 30-х годов XIX века до конца XX века: дис. . канд. филол. наук / Е.В. Голенковская. – Орёл, 2005. – 251 с.
6. Грамматика русского языка. Ч. 2. Синтаксис / Под ред. Л.В. Щербы. – М., РСФСР, 1947. – С. 152.
7. Грамматика русского языка, Т.2. Синтаксис, Ч.2. – М., 1954. – С. 389.
8. Грамматика современного русского литературного языка / Отв.ред. Н.Ю. Шведова. – М., 1970. – С. 656-660.
9. Даулетов, М. Қарақалпақ тилиндегі қоспа гәплердің гейпара теориялық мәселелері. – Нөкіс, 1993. – 54 б.
10. Даулетов, М., Сейдуллаева, Д. Хәзиргі қарақалпақ тилинде қоспа гәплер. – Нөкіс, 2010.
11. Крючков, С.Е., Максимов, Л.Ю. Современный русский язык: Синтаксис сложного предложения. – М., 1969. – С. 137-141.
12. Крючков, С.Е., Максимов, Л.Ю. Современный русский язык: Синтаксис сложного предложения. Изд. 2-е, перераб. – М., 1977.
13. Қыдырбаев, А. Қарақалпақ тилинде қоспа гәплер хәм оларды классификациялау мәселелері / А. Қыдырбаев // Вестник Каракалпакского филиала АН УзССР, 1965, №2. –74.
14. Қыдырбаев, А. Қарақалпақ тилинде дизбекли қоспа гәплер / А. Қыдырбаев // Вестник Каракалпакского филиала АН УзССР, 1966, №1.
15. Қыдырбаев, А. Хәзиргі қарақалпақ әдебий грамматикасы. Синтаксис. – Нөкіс, 1992. – 393 с.
16. Пешковский, А.М. Русский синтаксис в научном освещении. 7-е изд. - М., 1956. – С. 456.
17. Поспелов, Н.С. О грамматической природе и принципах классификации бессоюзных сложных предложений / Н.С. Поспелов // Вопросы синтаксиса современного русского языка. – М., 1950. – С. 344.
18. Русская грамматика.Т.2. Синтаксис. – М., 1980. – С. 634-649.
19. Современный русский литературный язык / Под ред. П.А. Леканта. – М., 1988.
20. Фортунатов, Ф.Ф. Избранные труды: Т.1. – М., 1956. – С. 189.
21. Халмуратов, Т.Ж. К вопросу о бессоюзных сложных предложениях однородного состава // Вопросы филологии. Сборник научных трудов профессорско-преподавательского состава факультета русского языка и литературы НГПИ. – Нукус: Билим, 1995. – С. 42-47.
22. Халмуратов, Т.Ж. Бессоюзные сложные предложения однородного состава в каракалпакском языке // Вопросы филологии. Сборник научных трудов профессорско-преподавательского состава факультета русско-английской филологии НГПИ. – Нукус: Билим, 1999. – С. 36-40.
23. Холодов, Н.Н. Сложносочиненные предложения в современном русском языке: Учебное пособие: Ч.1. – Смоленск, 1975.
24. Холодов, Н.Н. Сложносочиненные предложения в современном русском языке: Учебное пособие: Ч.2. – Смоленск, 1975.
25. Шаркова, И.А. Бессоюзное сложное предложение с повторяющимися словами в компонентах: дис... канд. филол. наук /И.А. Шаркова. – Липецк, 2000. – 176 с.
26. Шемшуренко, В.О. К вопросу о характере и типах бессоюзных сложных предложений в русском, турецком и английском языках / В. Шемшуренко //Вестник Казанского государственного университета культуры и искусств. – Казань, 2010.

МРНТИ 16.21.27

ҰЖЫМДЫҚ ТІЛДІК САНАДАҒЫ АГИОНИМДЕР

Дүйсен Г.Е., Сүйеркүл Б.М.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

Алматы, Қазақстан

Қазақ-Америка университеті

Алматы, Қазақстан

gulzadaduisen@mail.ru

Түйіндеме. Мақалада агионимдердің мәдени семантикасы түркілердің діни дүниетанымының құрамдас бір бөлігі ретінде өзара байланыста қарастырылған. Әулиелердің түркі қоғамындағы танымдық сипатын анықтауға басты назар аударылған. Агионимдердің

МАЗМҰНЫ • СОДЕРЖАНИЕ

Ұйымдастыру комитетінің құрамы
Ғылыми комитетінің құрамы
Состав организационного комитета
Состав научного комитета
Құттықтаулар / приветствия

АЛТАЙ АМАНЖОЛОВ: ӨМІРІ МЕН ҒЫЛЫМИ ІЗДЕНІСТЕР ЖИЗНЬ И НАУЧНЫЕ ИЗЫСКАНИЯ

Аманжолов А. Незабываемые страницы жизни
Аманжолов У. Мой старший брат
Аманжолов С. Алтай Аманжолов: Человек, Гражданин и Ученый
Саурықов Е.Б. Алтай Сәрсенұлы Аманжолов: ұстаз жолы – ұлы жол
Молгаждаров Қ.К. Ұлы ғалым – Алтай Сәрсенұлы Аманжолов
Имамбаева Ғ.Е. Ғалым А.С. Аманжоловтың қазақ тіл біліміне қосқан үлесі
Жунусова Ж.Н. Репрезентация метаязыка лингвистики в словаре А.С. Аманжолова

ПЛЕНАРЛЫҚ БАЯНДАМАЛАР ПЛЕНАРНЫЕ ДОКЛАДЫ

Волкова Я.А. Межкультурные аспекты эмотивной семантики: определение ценностного содержания эмоций с помощью психолингвистических методов
Сорочяну Е.С. К вопросу о «строительной жертве» в традиционной культуре гагаузов

Петрова М.Г. Перспективы взаимодействия нейролингвистики и обучения иностранным языкам в условиях развития ИИ
Казаченко О.В. Сопоставительный анализ ассоциативных полей имени ценности семья в русской и казахской лингвокультурах

КОНФЕРЕНЦИЯ БАЯНДАМАЛАРЫ МЕН ХАБАРЛАМАЛАРЫ ДОКЛАДЫ И СООБЩЕНИЯ КОНФЕРЕНЦИИ

1-СЕКЦИЯ

ТҮРКОЛОГИЯ: ДӘСТҮРЛЕР МЕН БОЛАШАҒЫ ТЮРКОЛОГИЯ: ТРАДИЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ

Гөргеч Желаль. Сандық гуманитарлық ғылымдар мен түркологияның байланысы
Мырзабеков Ж.Е., Тамабаева Қ.Ө. Түркі ойшылдары шығармашылығындағы философиялық мәселелер және тарихи-мәдени сабақтастығы
Myrzabek B.M., Mambetova M.K. Text linguistics: development and current issues
Кудьярова Ш.Т. Түркі тілдеріне ортақ соматикалық фраземалардың тілдік бейнесі
Досанова А.М., Жұматаева З.Н. Тілдерді оқытудағы мультимедиялық ресурстар мен чат-боттар
Кананова Н.С., Ибраева Ж.К. Лингвистические и социокультурные особенности имиджевого дискурса
Heß Michael Reinhard. Some trends in modern uyghur literary studies
Жукиева М.Б., Авакова Р.А. Фразеологизмдердің түркі халықтары тамақтану дәстүріндегі тілдік- танымдық көрінісі
Калыш А.Б. К проблеме двуязычия в Северном Казахстане в 80-90-Х годах XX столетия
Олжахан А.Н. Қорлау дерегінің тілдік қарым-қатынастағы көріністері
Турумбетова Л.А. Казахский язык и культура в XX веке и в период после получения независимости
Куванбакиева А.Н. Национально-культурная составляющая мезуративных фразеологизмов уйгурского языка

2-СЕКЦИЯ

ТІЛ ЖӘНЕ СЕМИОТИКА, ТІЛ ЖӘНЕ ЖАЗУ ЯЗЫК И СЕМИОТИКА, ЯЗЫК И ПИСЬМО

Аязбаева Ә.С. Ақтөбе өңіріндегі топонимдердің тарихи маңызы
Копеева А.К., Кадырова Б.М. Қазақ әзілдерінің лингвистикалық ерекшеліктері туралы (стендап материалы негізінде).....
Махмараимова Ш.Т., Култаева Ф.Б., Батырова М.Б., Кобиров М.Э. Некоторые взгляды по теории имен и языковой рефлексии
Molotovskaya O.V., Zhambylkyzy M. Phraseological units in the English-language newspaper publications of political content
Таусоғарова А.К., Акишев М.С., Оспанова К.Д. Лингвистический анализ конфликтогенного текста
Утегенова Б.А., Таусоғарова А.К. Диффамация түсінігі және оның заңдық лингвистикалық мәселелері
Латыпов Ф.Р. В плане культурно-языковой семиотики – загадочные «заоблачные войны» Перу – что у них общего с западно-пратюрскими племенами Средиземноморья?
Beisegul D.T., Aidarbek K. Zh. Alternativeness of terminological construction possibilities and terminological synonymy

3-СЕКЦИЯ

ТІЛ ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТ

ЯЗЫК И КУЛЬТУРА

- Жуманбаева Р.О.** Жарнама дискурсындағы лингвомәдени код
- Бекмухамедов Р.Б., Авакова Р.А.** Түркологиялы-лингвистикалық білім базасындағы түркілік этнолингвомәдени концепттерінің формалды семантикалы-онтологиялық және білім графтары формасында концептуалды жасақталуының өзекті мәселелері
- Оркен Қ.** Ахмет Байтұрсынов және ұлттық әдебиеттану тарихын дәуірлеу мәселесі
- Караванова Л.Ж.** Кросс-культурная компетентность как основа подготовки будущего педагога
- Супрун В.И., Ван Цзятун.** Посредничество тюркских языков при заимствовании китаизмов в славянские языки
- Сейткулова А.Т., Ералиева Т.Е.** Қазақ поэзиясында ақындардың имандылық-адамгершілік қасиеттер тазалығын сақтауға арналған сыншыл сарынды өлеңдер
- Мырзаханова Д.Е., Таубаев Ж.Т.** Эпонимдердің мәдениетаралық қарым-қатынастағы маңыздылығы
- Kanalbek U.K., Dossanova A.M.** Language in the context of media culture
- Kapysheva G.K., Kydyrbekova A., Ermek M.** The cognitive and logical approaches to the study of language and culture
- Досанова А.М., Қасымбек М.Е.** Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы үштілділік: ЖОО оқу үдерісіндегі ағылшын тілінің қызметі

4-СЕКЦИЯ

САЛЫСТЫРУ МӘДЕНИЕТТЕРДІ ТҮСІНУДІҢ

МАҢЫЗДЫ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ

СОПОСТАВЛЕНИЕ КАК ВАЖНЫЙ

ФАКТОР ПОНИМАНИЯ КУЛЬТУР

- Abdikadyrova A.K., Kuzembekova Zh.Zh.** Globalization and world culture: anglicization of the youth language
- Eshmurodova Z.R.** Linguocognitive characteristics of ethno-cultural lexemas
- Келмағанбетова Ш.С.** Қазақ әдебиетіндегі мистикалық образдардың даму өрісі
- Nessipbay G.B., Mambetova M.K.** Lacunae in business terminology of the English and Kazakh languages
- Нургожина Б.В., Кадырова Б.М.** Использование основных стратегий в казахско-русской бизнес-корреспонденции
- Халмуратов Т.Ж.** К вопросу о бессоюзном сложном предложении однородного состава в русском и каракалпакском языках
- Дүйсен Г.Е., Сүйерқұл Б.М.** Ұжымдық тілдік санадағы агионимдер
- Иманбердиева С.Қ., Құламанова З.А., Егенберді М.Е.** Қазақстан топонимдерінің диахрониясындағы зоотопонимдер (төрт түлік негізінде).....
- Садыкова М.Х., Медетбекова П.Т.** Ағылшын және қытай тілдеріндегі сұраулы сөйлемдердің құрылымдық сипаты
- Seysembekova M.A.** The stylistic device of metaphor in English literary text

5-СЕКЦИЯ

АНА ТІЛІ МЕН ШЕТ ТІЛДЕРІН ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ ЖӘНЕ

ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ РОДНОГО И ИНОСТРАННЫХ

ЯЗЫКОВ И ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

Сысоева Е.Ю. Аналитика обучения иностранному языку в больших группах
Rysbekkyzy N., Aldasheva K.S. Description of massive open online platforms and courses in teaching English
Омар А.Б., Кузембекова Ж.Ж. Шетел тілінің ауызекі сөйлеу түрін дамытуда мобильді технологияларды қолдану
Орынбасар Д.Б., Досанова А.М. Ағылшын тілін оқытудағы суггестопедия әдісі
Mamanov B.A., Taubayev Zh.T. Forming educational competence of students through interactive teaching methods
Madiyeva G.B., Temirkhanova A. Teaching english vocabulary through a netflix series
Zhiyenbayeva B.K., Utemgaliyeva N.A. Ways of developing students' creative thinking skills while teaching English
Мэн Жоу, Петрова М.Г. Обучение китайскому языку студентов языкового вуза с использованием интерактивной доски MIRO
Samokhin I.S., Nikashina N.V., Sokolova N.L. Use and joy of playing computer games when learning the English language
Kapysheva G.K., Beysembekova A.B., Kydyrbekova A.S. Teaching foreign language lesson planning with communicative methodology
Абдульдина Б.Ш. Медициналық жоғары оқу орындарында қазақ тілін оқыту мәселелері
Omirezakova T., Bektemirova S. The features of using electronic textbooks in the educational process
Boribayeva G. Exploring language acquisition in bilingual families: the dynamics of kazakh mother-child relations in the United States

6-СЕКЦИЯ

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ДАМУЫНДАҒЫ НЕЙРОЛИНГВОДИДАКТИКА НЕЙРОЛИНГВОДИДАКТИКА В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА

Kapysheva G.K., Beysembekova A.B., Kydyrbekova A.S. Development of communicative competence
Kydyrbekova A.S., Kuatbayeva M., Ermek M. Developing of speaking skills
Abduraxmonova N., Sajid Valiya Valappil. In Linguistics, when the brain switches to the computer: perspectives on Computational Linguistics and Digital Linguistics
Дроздов Д.А., Петрова М.Г. Роль и применение алгоритмов машинного обучения в адаптивных образовательных платформах
Шайкенова Л.М., Қуаныш Д.А. Студенттердің ағылшын тілінде сөйлеу дағдыларын дамытудағы gpt-3 чат-боттарының тиімділігі
Madiyeva G.B., Nurlankyzy A. Topical issues of teaching a foreign language in the university and their possible solutions
Мартынова А.С., Петрова М.Г. Создание цифрового учебного контента на занятиях английского языка в интеграции с CHATGPT
Машрапова З.С., Тұрышев А.Қ. Нейролингвистикалық аспект: М.Ж. Көпеев шығармаларының жаңа қырлары
Tulegenova M. Sociolexicography of non-standard vocabulary in monolingual and multilingual dictionaries
Сюй Баоюнь. Нейролингводидактическая модель обучения китайскому языку студентов гуманитарного вуза

Рессер Д.П., Петрова М.Г. Методика современного обучения языку с помощью эмоционального импринтинга: нейролингводидактический подход к эффективному обучению